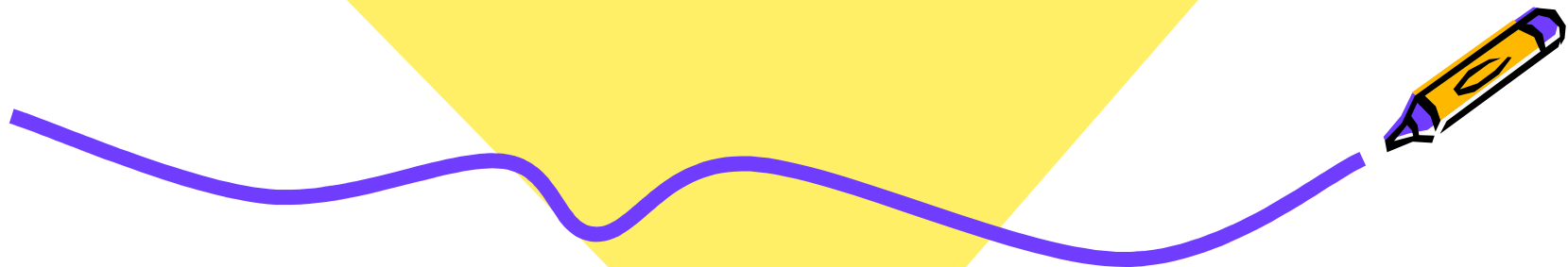




พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ  
ด้วยความรุนแรงในครอบครัว

พ.ศ. 2550



## เหตุผลที่ประกาศใช้ พรบ.

- ความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดต่อบุคคลในครอบครัว
- มาตรการทางอาญามีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ในครอบครัว
- มีมาตรการทางสังคมช่วยคุ้มครองผู้ถูกกระทำมิให้ถูกกระทำซ้ำ
- มีมาตรการทางสังคมให้โอกาสผู้กระทำกลับตัวไม่กระทำผิดซ้ำ
- มาตรการทางสังคมเหมาะสมกว่ามาตรการทางอาญา



# ลักษณะและโครงสร้างที่สำคัญ

๑. เป็นกฎหมายอาญาที่มีลักษณะพิเศษ มีมาตรการพิเศษใช้บังคับกับบุคคลในครอบครัวที่มีการกระทำความรุนแรงต่อกัน
๒. นอกจากใช้มาตรการทางอาญาลงโทษผู้กระทำผิด มีมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้ถูกกระทำ คือ มาตรการคุ้มครองเบื้องต้น มาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวระหว่างดำเนินคดี มีมาตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำ
๓. ไม่เน้นการลงโทษ เน้นปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว หากใช้มาตรการคุ้มครองไม่เป็นผล จึงใช้มาตรการทางอาญาลงโทษผู้กระทำผิด
๔. ให้สิทธิแก่ผู้ถูกกระทำที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำหรือไม่ โดยต้องมีการร้องทุกข์ก่อนจึงจะดำเนินคดีได้ และสามารถถอนคำร้องทุกข์ได้ทุกขณะในระหว่างการดำเนินคดี เพื่อนำมาตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำมาใช้



บังคับ

## เจตนารมณ์และหลักการบังคับใช้ พรบ.(มาตรา 15)

- มุ่งถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญ
- กลุ่มครองสิทธิของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
- สงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรส ถ้าไม่สามารถรักษาไว้ได้ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรม และเสียหายน้อยที่สุด
- คุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว
- ช่วยเหลือสามีภริยาและบุคคลในครอบครัวให้ปรองดอง และปรับปรุงความสัมพันธ์



## ความรุนแรงในครอบครัว คือ

- กระทำโดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ ของบุคคลในครอบครัว
- กระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ ของบุคคลในครอบครัว
- บังคับใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม ให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำ โดยมิชอบ



## บุคคลในครอบครัว

- คู่สมรส คู่สมรสเดิม
- ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินนั้นสามมีภรรยา
- บุตร บุตรบุญธรรม
- สมาชิกในครอบครัว
- บุคคลที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือน

เดียวกัน



# ความผิดฐาน กระทำความรุนแรงในครอบครัว

## \*องค์ประกอบความผิด

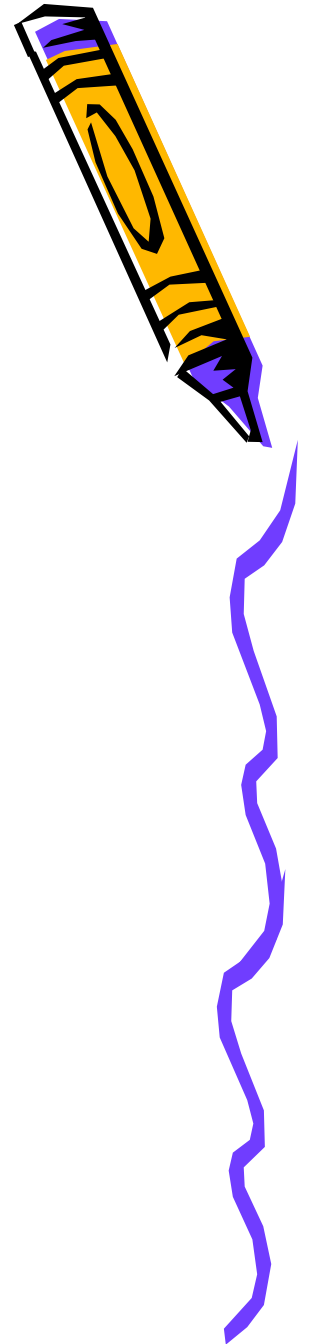
1. กระทำความรุนแรงในครอบครัว
2. กระทำกับบุคคลในครอบครัว

## \*ระวางโทษ

1. จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือ
2. ปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือ
3. ทั้งจำทั้งปรับ

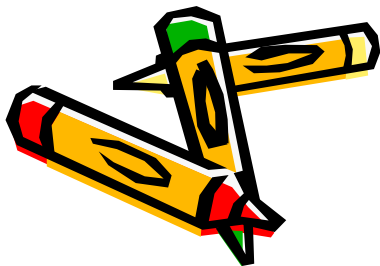


**\*\*\*ยอมความได้ รวมถึงทำร้าย ม.295**



## การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา 5

- มาตรา 5 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ที่ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ที่พบเห็นหรือทราบการกระทำ มีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- ผู้ที่มีหน้าที่แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงความรุนแรงดังกล่าวได้แก่
  1. ผู้ที่ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
  2. ผู้ที่พบเห็นหรือทราบการกระทำ





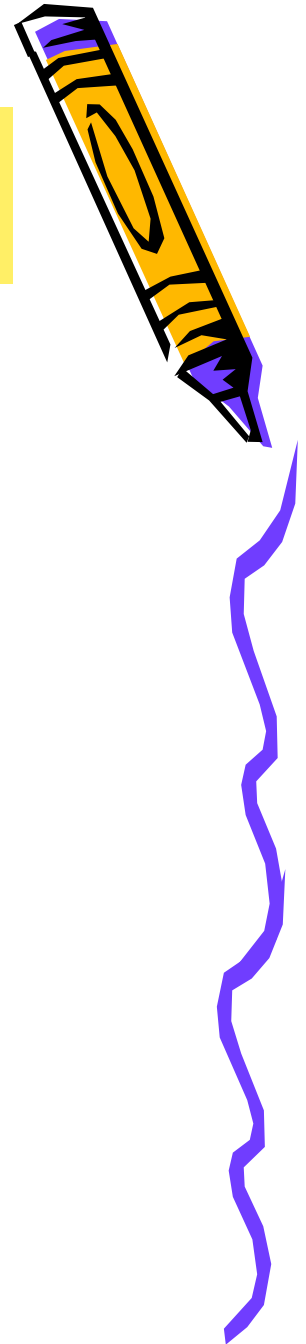
## บทคุ้มครองผู้แจ้ง

- ถ้าแจ้งโดยสุจริต **ไม่ต้องรับผิด**

ทางอาญา

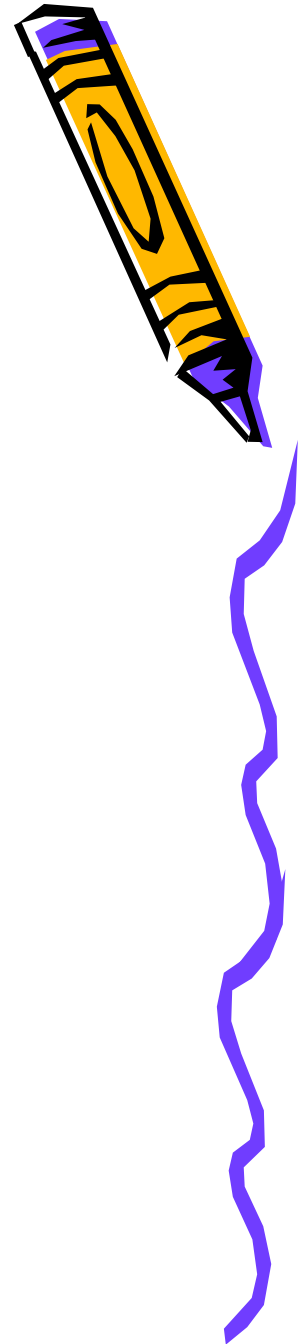
ทางแพ่ง

และทางปกครอง



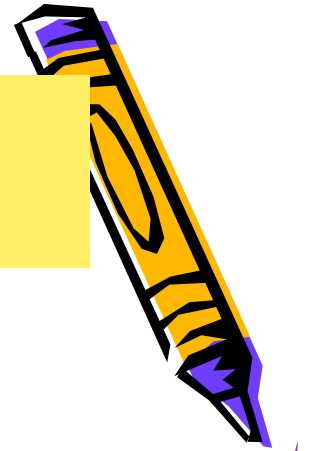
## วิธีการแข่ง

- 1. วาจา
- 2. หนังสือ
- 3. โทรศัพท์
- 4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
- 5. อื่นๆ



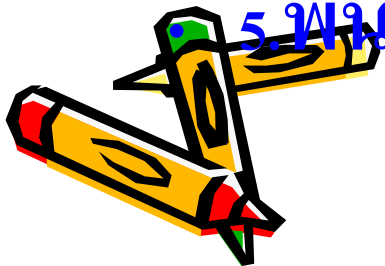
## การดำเนินคดีฐานทำความรุนแรงในครอบครัว

- การร้องทุกข์ (มาตรา4,6,7,8)
- การสอบสวน (มาตรา8ว1,8ว3)
- การฟ้องคดี (มาตรา8ว1,8ว2)
- การพิจารณาพิพากษา (มาตรา12,14,15)



## การร้องทุกข์

- 1.ยอมความได้ รวมถึงทำร้าย ม.295 (ม.4)
- 2.โทษ จำ 6 เดือน ปรับ 6,000 บาท (ม.4)
- 3.ร้องทุกข์ภายใน 3 เดือนนับแต่ อยู่ในวิสัย และโอกาส (ม.7,8)
- 4.ผู้เสียหายร้องทุกข์เอง (ม.6,7)
- 5.พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องทุกข์แทน (ม.6)



## การสอบสวน



- 1. กระทำโดยเร็วภายใน 48 ชม. หากไม่ทัน ขอผิดฟ้อง  
ได้ 3 ผิดๆละ 6 วัน
- 2. ส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมสำนวนและความเห็น(ม.8ว.1)
- 3. การสอบปากคำผู้เสียหาย ต้องมีจิตแพทย์ หรือ  
นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ที่ผู้เสียหายร้องขอ  
(ม. 8 ว.3)

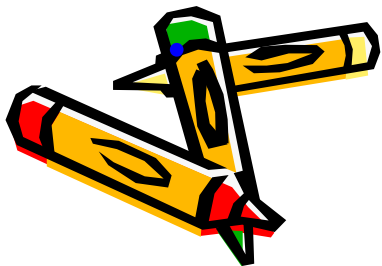


# การฟ้องคดี

## • 1. เขตอำนาจศาล

- 1.1 ความรุนแรง ศาลเยาวชน
- 1.2 ความรุนแรง+ม.391 ศาลเยาวชน
- 1.3 ความรุนแรง+ม.295 ศาลแขวง
- 1.4 ความรุนแรง+ม.297 ศาลจังหวัด,อาญา
- 1.5 ทหารทำความรุนแรง+โทษไม่สูงกว่า ศาลเยาวชน
- 1.6 ทหารทำความรุนแรง +โทษสูงกว่า ศาลทหาร
- 1.7 เด็กทำความรุนแรงฯ ศาลเยาวชน

## 2. ใช้บทบัญญัติตาม พ.ร.บ.นี้โดยอนุโลม

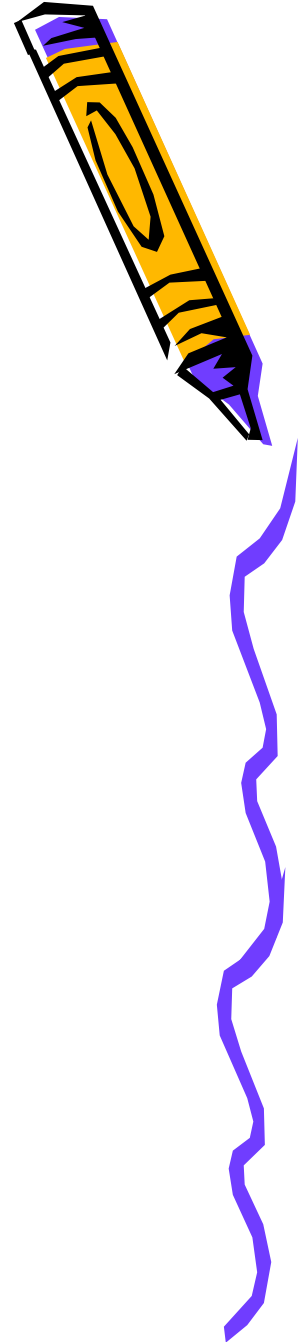


# การพิจารณาพิพากษา

## 1. การพิจารณา การยื่น การรับฟังพยานหลักฐาน

- 1.1 คดีที่ขึ้นศาลเยาวชน ใช้วิ.เยาวชนโดยอนุโลม(ม.14)
- 1.2 คดีที่ขึ้นศาลแขวง ใช้วิ.แขวง
- 1.3 คดีที่ขึ้นศาลจังหวัด,ศาลอาญา ใช้วิ.อาญา
- 1.4 คดีที่เด็กเป็นผู้ต้องหา ใช้วิ.เยาวชน

## 2. การพิพากษา ศาลอาจใช้มาตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแทนการลงโทษได้(ม.12)



# มาตรการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

## 1. การแจ้งเหตุและคุ้มครองเบื้องต้น (ชั้นพนักงานเจ้าหน้าที่)

1.1 ม.5 ผู้ถูกระทำ ผู้พบ-ทราบเหตุแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่

1.2 ม.6 พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจ-เข้าไปในเคหสถานที่เกิดเหตุ  
สืบค้นข้อเท็จจริง/จัดให้ผู้ถูกระทำรับการตรวจจากแพทย์

/จัดให้ผู้ถูกระทำรับคำปรึกษาจากจิตแพทย์ นักจิตฯ นักสังคมฯ /จัด  
ให้มีการร้องทุกข์ตามประสงค์

1.3 ม7.ร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาลเยาวชนและครอบครัว

1.4 ม9.ห้ามโฆษณาเผยแพร่ต่อสาธารณชน(6เดือน6หมื่น)



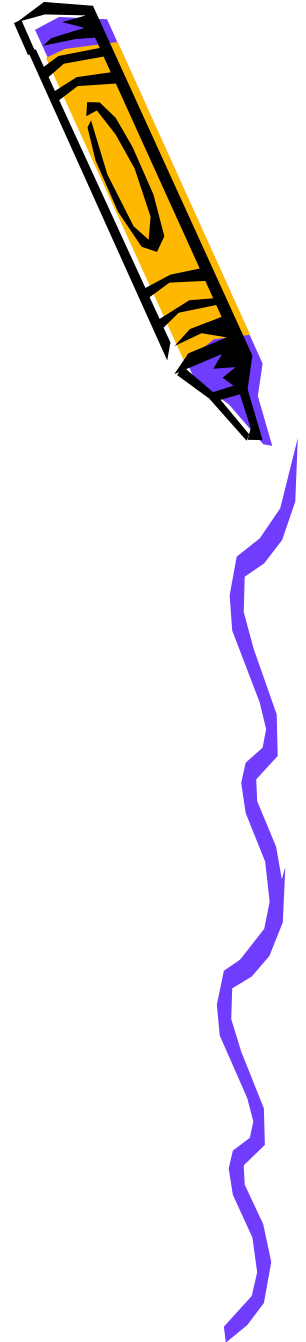


## 2. การคุ้มครองระหว่างสอบสวน

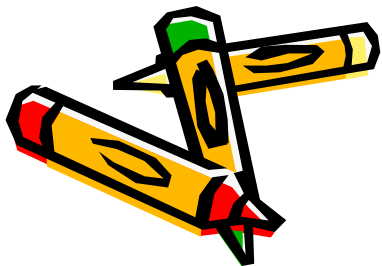
2.1 พนักงานเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่( ม.10 ) หรือ ศาล ( ม.11)

กำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

- ให้ผู้กระทำได้รับการตรวจจากแพทย์
- ชดใช้เงินช่วยเหลือเบื้องต้น
- ห้ามเข้าไปในที่พำนักของครอบครัว
- ห้ามเข้าใกล้ตัวบุคคลใดในครอบครัว
- กำหนดวิธีการดูแลบุตร(คุ้มครองชั่วคราว)



- 2.2 พนักงานสอบสวนจัดให้มีการไต่ถามผู้ต้องหา  
- กำหนดเงื่อนไขปรับแก้พฤติกรรมผู้กระทำก่อน การ  
ยอมความ  
- กำหนดวิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษา  
- คำนึงความประพฤติก่อน ให้ชดใช้เงินช่วยเหลือ  
- ทำงานบริการสังคม ละเว้นการกระทำที่เป็นเหตุเกิด  
ความรุนแรงในครอบครัวทำทัณฑ์บน(ประนีประนอม



### 3. การคุ้มครองระหว่างการพิจารณา

3.1 ม.11 ในระหว่างการพิจารณาคดี ศาลกำหนดมาตรการ  
บรรเทาทุกข์

-ให้ผู้กระทำเข้ารับการตรวจจากแพทย์

-ชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์

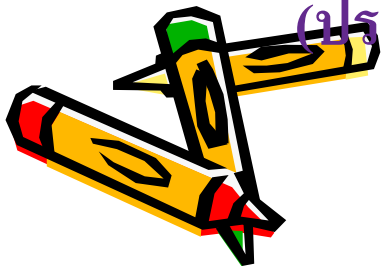
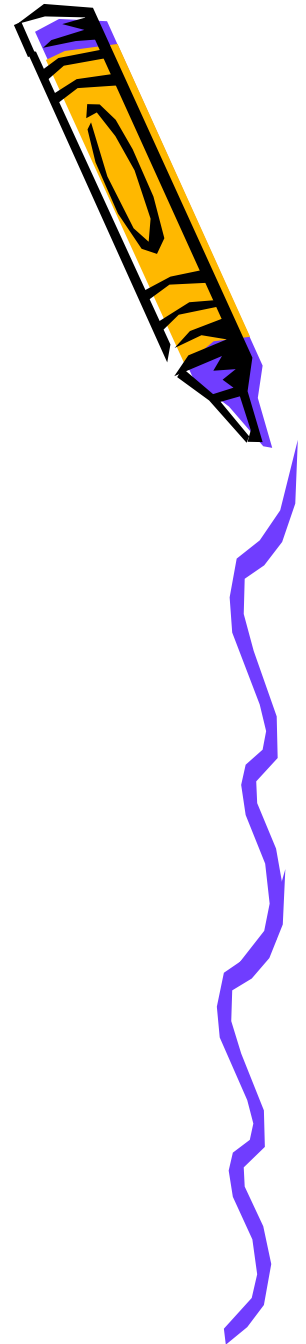
-ห้ามเข้าไปในที่พำนักของครอบครัว

-ห้ามเข้าใกล้ตัวบุคคลในครอบครัว

-กำหนดวิธีการดูแลบุตร(คุ้มครองชั่วคราว)

3.2 ม12.ศาลจัดให้มีการไกล่เกลี่ยทำบันทึกกำหนดเงื่อนไข  
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำก่อนการยอมความ

(ประนีประนอม)



#### 4. การคุ้มครองหลังการพิพาท

ม12.ศาลใช้มาตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม  
ผู้กระทำฯแทนการลงโทษ –วิธีฟื้นฟู บั้ดรักษา  
คุมประพฤติ ชดใช้เงิน ทำงานบริการ  
สาธารณะ ละเว้นการกระทำที่เป็นเหตุเกิด  
ความรุนแรง ทำทัณฑ์บน(ใช้มาตรการแทน)



# มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือบุคคลใน ครอบครัว ตาม พรบ ศาลเยาวชน ฯ พ.ศ. 2553



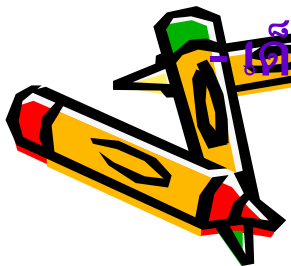
มาตรา 172 คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

- ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว มีสิทธิร้องต่อศาลเยาวชนฯ
- กรณีผู้ถูกระทำฯไม่อยู่ในสภาพหรือวิสัยที่จะร้องได้เอง

ญาติ พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ องค์กรซึ่ง  
มีหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย องค์กรซึ่งมีหน้าที่คุ้มครอง  
สวัสดิภาพเด็กฯ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหายจะกระทำ  
แทนก็ได้

มาตรา 179 คุ้มครองเด็กที่ถูกปฏิบัติโดยมิชอบด้วยกม.คุ้มครองเด็ก

- เด็กหรือผู้ปกครองร้องต่อศาลเยาวชนฯ และนำ ม.172 มาใช้โดยอนุโลม

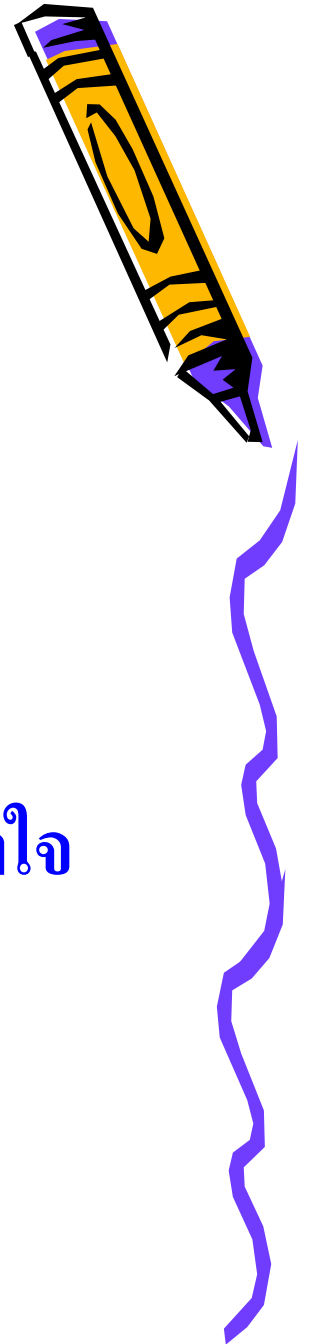


# ทารุณกรรมเด็ก

เด็ก คือ บุคคลที่มีอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ (พรบ.คุ้มครองเด็ก)

- ทำให้เด็กเสื่อมเสียเสรีภาพ
- เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจเด็ก
- กระทำผิดทางเพศต่อเด็ก
- ใช้เด็กทำในลักษณะน่าเป็นอันตรายแก่ร่างกาย/จิตใจ
- ใช้เด็กกระทำขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรม

\* ไม่ว่าเด็กยินยอมหรือไม่



## การคุ้มครองสวัสดิภาพโดยศาลเยาวชนและครอบครัว

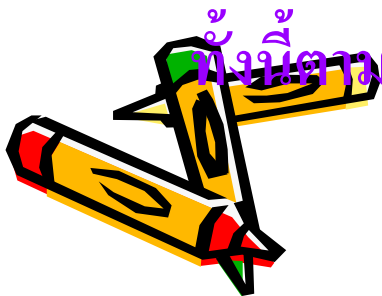


### 1. ศาลทำการไต่สวนและมีอำนาจออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ

1.1 ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ทำทารุณกรรมเด็ก

- เสพสุราหรือสิ่งมึนเมา
- เข้าใกล้ที่อยู่อาศัยหรือที่ทำงานของผู้ร้อง
- ใช้หรือครอบครองทรัพย์สิน
- กระทำการที่นำไปสู่การทำความรุนแรงในครอบครัว หรือการทำทารุณกรรมเด็ก
- เข้ารับคำปรึกษาแนะนำจากศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือสถานพยาบาล หรือหน่วยงานอื่นใด

ทั้งนี้ตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรแต่ไม่เกินหกเดือน และเป็นที่สุด



## 1.2 ให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือเด็กที่ถูกทารุณกรรม

- เข้ารับคำปรึกษาแนะนำ
- เข้ารับการอบรม
- เข้ารับการบำบัดรักษา หรือฟื้นฟู

จากศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำ สถานพยาบาล หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือครอบครัวตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด

- ให้ศูนย์ สถานพยาบาล หน่วยงาน องค์กร ที่ช่วยเหลือคุ้มครองผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ ตามคำสั่งศาลได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

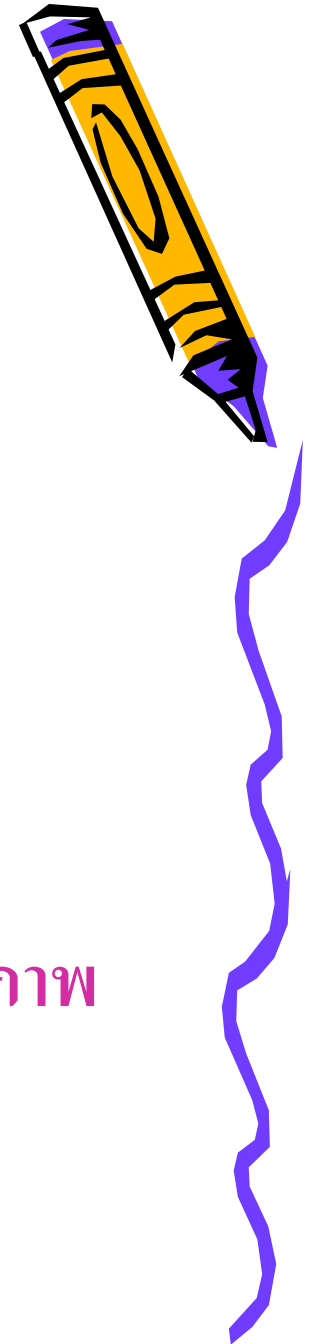
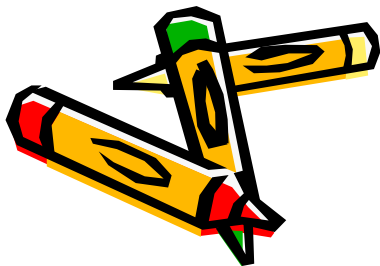




## 2. สั่งให้นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา พนักงาน เจ้าหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่อื่น

- ติดตาม กำกับ ให้ผู้กระทำปฏิบัติตามคำสั่งศาล
- รายงานให้ศาลทราบ
- \* ถ้าพฤติการณ์เปลี่ยนไป ศาลสั่งแก้ไขคำสั่งเดิมได้
- \* ถ้าฝ่าฝืนคำสั่งศาล ศาลสั่งจับมาขังได้ไม่เกินหนึ่งเดือน
- \* ถ้าปฏิบัติตามคำสั่งศาลครบถ้วน คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ

เป็นอันสิ้นสุด

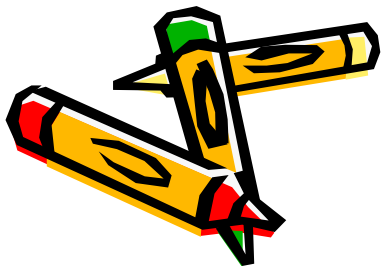


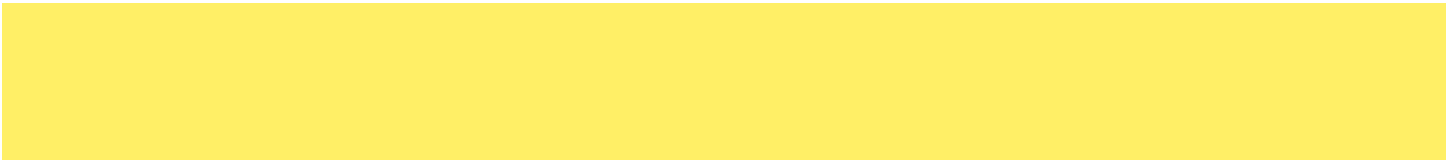
### 3. สั่งให้ผู้ที่ต้องรับผิดชอบคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ

- จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูตามสมควร กรณีจดทะเบียนสมรส

- จ่ายเงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นตามสมควร กรณีไม่มี การจดทะเบียนสมรส

### 4. แจ้งคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทราบ



- 
- นายทอง อายุ 35 ปี กับนางแดง อายุ 30 ปี อยู่กินฉันสามีภรรยา มีบุตรด้วยกัน 1 คน อายุ 2 ขวบ นางแดงเป็นผู้ทำมาหาเลี้ยงครอบครัวค้าขายเบ็ดเตล็ดอยู่ที่บ้านและเลี้ยงดูบุตรด้วย ส่วนนายทองไม่ประกอบอาชีพ ชอบเที่ยวเตร่เล่นการพนันและดื่มสุราเป็นอาจึณไม่ช่วยค้าขายและเลี้ยงดูบุตร เมื่อเล่นการพนันเงินหมด จะมาขู่บังคับเอาเงินจากนางแดงบ่อยๆเพื่อไปเที่ยวเตร่เล่นการพนัน หากนางแดงไม่ให้เงินจะถูกทำร้ายร่างกายเป็นประจำ จนกระทั่งวันเกิดเหตุ นางแดงไม่มีเงินให้นายทอง จึงถูกนายทองทุบตีทำร้ายได้รับบาดเจ็บศีรษะแตก นางแดงทนสภาพเช่นนี้ไม่ได้ จึงแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่



# ขอบคุณครับ

